

інтересів і достатній рівень інвестування тих заходів, котрі забезпечують сталий розвиток лісового господарства.

Причому інвестиційна складова лісової політики України має стати невід'ємним елементом системи економічного регулювання лісозбереження. Для цього варто акцентувати увагу не лише на аспектах фінансового характеру, але й на законодавчому підґрунті, що регламентує комплекс відносин у межах збалансування комерційних інтересів використання лісу із суспільними інтересами його збереження та відтворення.

Література

1. **Про охорону** навколишнього природного середовища: Закон України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rada.gov.ua>.
2. **Лісовий кодекс** України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rada.gov.ua>.
3. **Про внесення** змін до Лісового кодексу України: Закон України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rada.gov.ua>.
4. **Лісове господарство** України: проблеми та перспективи / за ред. акад. НАН України І.Р. Юхновського. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2003. – 178 с.
5. **Лісова політика**: теорія і практика / за наук. ред. проф., док. екон. наук Синякевича І.М. / авт. кол.: Синякевич І.М., Соловій І.П., Врублевська О.В., Дейнека А.М., Польовський А.М., Павлішук О.П., Білінський І.Г., Дячишин О.В., Головка А.А., Дудюк В.С., Холявка В.З., Сенько Є.І. : монографія. – Львів : ЛА "Піраміда", 2008. – 612.

Данько Т.И. Финансово-инвестиционное обеспечение сбалансированного лесопользования в Украине

Отражены перспективные подходы к финансово-инвестиционной стабилизации лесохозяйственной сферы национальной экономики сквозь призму современных эколого-экономических вызовов. Рассмотрены основные инструменты и рычаги финансовой и инвестиционной регуляции процессов использования лесных ресурсов в Украине. Поданы предложения относительно перестройки системы финансово-инвестиционных отношений в пределах лесной политики государства.

Ключевые слова: финансово-инвестиционная политика, лесопользование, лесохозяйственная сфера, финансовые ресурсы.

Danko T.I. Financially providing investment of balanced forest management in Ukraine

The perspective fittings are reflected to for financially investment stabilizing of lisogospodarskoy sphere of national economy through the prism of modern ekologo-economic calls. Basic instruments and levers of the financial and investment adjusting of processes of the use of forest resources are considered in Ukraine. Suggestions are given in relation to re-erecting of the system financially investment relations within the limits of forest policy of the state.

Keywords: financially investment policy, lisokoristuvannya, lisogospodarska sphere, financial resources.

УДК 330.322.001.13:330.131.7 *Ст. викл. Р.З. Дарміць; магістр Н.О. Вацик – НУ "Львівська політехніка"*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто сутність, подано порівняльну характеристику та показники/критерії оцінювання понять "результативність" та "ефективність"; виявлено взаємозв'язок, спільне та відмінне між термінами, запропоновано формалізовану та графічну інтерпретацію досліджуваних понять, зокрема уточнено визначення результативності; а

також виокремлено особливості взаємозв'язку результативності та економічної ефективності в системі менеджменту підприємств.

Ключові слова: результативність, ефективність (економічна ефективність), система менеджменту підприємства, цілі підприємства, результат діяльності.

Постановка проблеми. Перехід економіки України до ринкових відносин, а також досвід функціонування успішних підприємств в конкурентному середовищі вказує на те, що основою їх успіху є встановлення правильних цілей та орієнтація діяльності на безпосереднє їх виконання з мінімальними затратами. Підприємство вважається успішним лише у тому випадку, коли воно досягло поставлених цілей, які передбачають не тільки бажані орієнтири для майбутніх досягнень, але й наперед визначену стратегію та кількість ресурсів, необхідних для їх реалізації [1]. Проте, на думку багатьох вітчизняних та закордонних практиків, досягнення підприємством визначених цілей та завдань передбачає управління не лише і не стільки об'єктом діяльності – ресурсами, що безпосередньо використовуються у виробничому процесі, а результатами. Такий підхід до управління підприємством передбачає реалізацію гнучкої системи менеджменту результатів, адекватної впливам факторів як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ [1].

Як уже зазначено, підприємство вважають успішним у тому випадку, коли воно досягнуло поставлених цілей, а точніше, коли його діяльність була результативною. Відповідно, існує ще одне поняття, що характеризує успіх підприємства в умовах ринкових відносин, а саме: ступінь внутрішньої економічності його роботи, досягнення встановлених результатів (цілей) завдяки економії виділених на їх досягнення ресурсів, – категорія "ефективність". При цьому ефективність менеджменту характеризує взаємозв'язок між витраченими ресурсами і досягнутими результатами, а результативність – міру досягнення поставленої мети [2, 3]. Водночас, економічна ефективність менеджменту відображає економічні результати діяльності організації за конкретної системи управління та характеризується показниками, які відображають результати виробничо-господарської діяльності [3], а також розглядається лише як одне з мірил досягнення результативності, що характеризує успішність підприємства, а особливо – якість економічності виконуваних робіт.

Оскільки ці положення недостатньо висвітлено у сучасній економічній науці, то у досягненні успіху підприємствами на сучасному етапі важливу роль відіграє розроблення теоретичних і практичних, методичних положень щодо його визначення, а також щодо встановлення взаємозв'язку між результативністю та економічною ефективністю в системі менеджменту підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання визначення взаємозв'язку між поняттями "результативність" та "економічна ефективність" недостатньо висвітлені в економічній літературі, лише частково досліджені у працях А.Н. Тищенко, Н.А. Кизима, Л.В. Догадайло, А.Г. Поршнева. Тут обґрунтовано відмінність між цими поняттями. Відомими є праці П. Друкера, який встановив наявність взаємозв'язку результативності та ефективності, а також вказав на важливість обох категорій у досягненні успіху підприємствами в сучасних умовах функціонування. Однак практично немає

напрацювань, за допомогою яких можна було б встановити взаємозв'язок між результативністю підприємства та економічною ефективністю в системі менеджменту тощо.

Цілі дослідження полягають у:

- дослідженні сутнісних характеристик результативності та економічної ефективності в системі менеджменту підприємства;
- встановленні наявності/відсутності взаємозв'язку між поняттями "результативність" та "економічна ефективність";
- виокремленні особливостей взаємозв'язку результативності та економічної ефективності системи менеджменту підприємств.

Виклад основного матеріалу. Глобальною метою діяльності будь-якого підприємства є досягнення успіху, що передбачає реалізацію поставлених цілей, складниками яких є: можливість існування підприємства якомога довше; результативність та ефективність.

Варто зазначити, що зазвичай поняття "результативність" та "ефективність" розглядають паралельно. Це пояснюється насамперед тим, що буквально "ефективність" (від латин. *efectus*) означає результативність, дієвість, продуктивність тощо.

В економічній літературі деякі автори ототожнюють ці поняття, інші визначають їх як взаємопов'язані величини, метою яких є забезпечення успішного функціонування підприємства. На їхній погляд, щоб бути успішним протягом тривалого часу, щоб вижити та досягти своїх цілей, підприємство має бути як ефективним, так і результативним. Друкер П. вважає, що результативність є наслідком певних процесів, виконання функцій, завдань, досягнення цілей, а ефективність – наслідком правильності таких дій, проте як перше поняття, так і друге є однаково важливими. Якщо мету підприємства визначено правильно, то діяльність організації спрямована на задоволення конкретної важливої потреби, тобто створення тих товарів та послуг, на які існує реальний та потенційний попит. Результативність у такому ракурсі є чимось невідчутним, ефективність, навпаки, можна кількісно виміряти [4]. Басовський Л.Е. вважає, що для оцінювання ефективності управління необхідно встановити критерій: будь-яка організація створюється і функціонує з метою реалізації визначених цілей; відповідно, управління можна вважати ефективним, а організацію успішною, якщо поставлені цілі було досягнуто. З погляду співвідношень цих двох явищ автор вважає, що під результативністю розуміють зовнішній ефект, що вимірюється мірою (ступенем) досягнення цілей організації, під ефективністю – внутрішній ефект, економічність, що вимірюється кількістю використаних ресурсів і мірою оптимізації процесів в організації, однак важливим є і те, й інше. Проте думки науковців щодо цих понять істотно розділились, а саме стосовно того, який із показників найбільш повно характеризує успіх підприємства. Деякі з авторів, а саме: М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоурі вважають, що ефективність характеризується співвідношенням між обсягом виробництва продукції і необхідними для її виготовлення ресурсами, тобто визначається як внутрішній параметр функціонування підприємства, віддзеркалюючи ефективність використання

ресурсів [5]. Натомість, результативність вони визначають не лише як співвідношення між обсягом та затратами, але й як таку, що передбачає врахування додаткових параметрів – виконання обов'язків, адаптивність та розвиток, тобто більш повноцінно характеризує діяльність підприємства [5].

Необхідним складником успіху підприємства є можливість його кількісного виміру. За П. Друкером правильність встановлення цілей визначається результативністю, яку вимірюють за допомогою зіставлення досягнутих результатів підприємства з його витратами, тобто ефективністю. На думку А.Н. Тищенко, Н.А. Кизима, Л.В. Догадайло, для характеристики системи менеджменту підприємства ці дві категорії варто об'єднати в одну. Таким чином, ця сукупність відображатиме спроможність підприємства встановлювати точні, конкретні, реальні релевантні цілі з врахуванням впливу факторів внутрішнього і зовнішнього середовища та досягати їх з мінімальними витратами. При цьому науковці допускають трактування такої категорії і як ефективність, і як результативність, з чим важко не погодитись, оскільки ці два явища не є тотожними, а взаємодоповнювальними, незважаючи на те, що результативність як явище частково охоплює показники економічної ефективності з метою визначення ступеня досягнення цілей підприємства, що видно з таких співвідношень (1):

$$E = \frac{\text{ефект}}{\text{"база"}}, R = \frac{\text{результат}}{\text{"база"}} \quad (1)$$

Важливо також зазначити, що на цьому етапі розвитку ринкових відносин і зростання конкуренції для досягнення успіху вітчизняним підприємствам варто розмежовувати ці категорії і усвідомити, що економічна ефективність кількісно відображає результати діяльності підприємства, натомість результативність дає змогу чітко встановити головні та другорядні цілі, а також стратегію функціонування підприємства на підставі аналізування показників ефективності.

Під результативністю розуміють сукупний результат функціонування системи менеджменту з врахуванням усіх її елементів та потенціал для можливого її розвитку. Ця категорія є багатокритерійною величиною, структура якої залежить від специфіки діяльності підприємств [1].

На сучасному етапі досліджень доцільно виділити два підходи авторів до взаємозв'язку між категоріями "результативність" та "ефективність", котрі з урахуванням логіки співвіднесення понять графічно відображені за допомогою кругів Ейлера (рис.).

Рис. Взаємозв'язок результативності та ефективності в системі менеджменту підприємств

Визначення взаємозв'язку між поняттями "результативність" та "ефективність" неможливе без розуміння їх сутності та особливостей; характеристику наведено у табл.

Табл. Порівняльна характеристика та показники/критерії оцінювання понять "результативність" та "ефективність"

Характеристика понять "результативність" та "ефективність"	
Результативність (результат)	Ефективність (ефект)
Міра досягнення	Ціна і швидкість (оперативність) досягнення
– наявність/відсутність	– якою ціною (сума витрат)?
– який?	– як швидко (оперативність)?
Показники/критерії оцінювання (відносні та абсолютні)	
– сукупність показників рентабельності, ліквідності, показники фінансового стану, економічної стійкості, ділової активності тощо; – обсяг виробництва/реалізації, дохід, прибуток, частка ринку, ступінь задоволення споживачів тощо.	

Отже, результативність менеджменту – це спроможність системи управління створювати умови для реалізації цілей і стабільного розвитку економічної ефективності, що, зокрема, залежить від міри і кількості досягнутих результатів підприємства за визначений термін. Створення відповідних умов реалізації цілей та коректне їх визначення передбачає забезпечення довготермінового існування та розвиток підприємства. Складність оцінювання результативності менеджменту полягає в тому, що успіх діяльності підприємства залежить від міри задоволення покупців, яку, своєю чергою, важко обчислити. У підсумку визначення результативності полягає у прив'язуванні до показників економічної ефективності, здебільшого, до виторгу від реалізації продукції (валового доходу) тощо.

Поршнев А.Г. визначає певні показники результативності менеджменту, а саме: рівень досягнення цілей (співвідношення остаточного результату до запланованої величини); рівень задоволення потреб (співвідношення остаточного результату до величини існуючої потреби); величина потенційної потреби з врахуванням незадоволеної потреби чи потреби, яка щойно виникла і прогнозується; визначення частки продукції на ринку; стійкість конкурентної переваги; потенційні можливості розвитку підприємств. Також встановлюються умови визначення результативності менеджменту підприємства, серед яких доцільно виділити такі [6]:

- досягнуто остаточних цілей організації, в яких реалізовано її місію;
- досягнуто запланованого результату окремих структурних підрозділів;
- кінцеві результати зіставлені з потребами;
- визначено потенційну потребу підприємства, що характеризує майбутній напрямок діяльності організації.

Тищенко А.Н., Н.А. Кизима, Л.В. Догадайло вважають, що вимір результативності функціонування підприємства з урахуванням її багатоелементності можливий за рахунок модельного представлення, що формується, виходячи з набору визначених критеріїв. З цього погляду, результативність підприємства є узагальнювальним кількісним явищем, що виникає внаслідок ефективного здійснення діяльності і об'єднує в себе більш конкретні кількісні явища, які відображають підсумкові показники роботи підприємства [1]. Вказані автори для аналізування результативності діяльності підприємства виокремили такі критерії, що спрямовані на реалізацію цілей організації [1]:

- прибутковість (співвідношення остаточних результатів і необхідних для їх отримання затрат), що відображає правильність встановлення цілей першого рівня;
- економічність (співвідношення між фактичним споживанням і передбачуваними затратами ресурсів для досягнення цілей), що віддзеркалює правильність поставлення цілей другого порядку;
- якість (величина, що відображає ступінь співвідношення виконуваних робіт, зазначених у договорі, і витрат на їх виконання), що виступає як засіб досягнення цілей першого та другого рівнів;
- інноваційність (величина, що визначає міру використання в роботі підприємства новітніх досягнень науки у різних сферах) – виступає як засіб досягнення цілей першого та другого рівнів;
- становище на ринку (співвідношення економічності, продуктивності, прибутковості діяльності підприємства та аналогічних критеріїв пріоритетних конкурентів), що відображає правильність встановлення цілей першого рівня;
- продуктивність (співвідношення між обсягом виконуваних робіт і величиною ресурсів, необхідних для їх виконання), що віддзеркалює правильність поставлення цілей другого порядку;
- дієвість (співвідношення фактичних результатів діяльності із запланованими), що відображає рівень виконання поставлених цілей;
- якість умов праці (величина, що віддзеркалює співвідношення наявних умов праці до потреб працівників) – виступає як засіб досягнення цілей першого та другого рівнів.

Щодо ефективності менеджменту, то вона відображає, насамперед, результативність управлінської діяльності, що визначається як відношення отриманих результатів від реалізації певних важелів в організації до витрат, які супроводжують їх отримання. Своєю чергою, економічна ефективність відображає економічні результати діяльності організації за конкретної системи управління. З одного боку, економічну ефективність менеджменту/управління характеризують показники, що відображають побудову та функціонування систем менеджменту. Це рівень автоматизації робочих місць управлінців, загальний діапазон менеджменту, рівень технічної озброєності управлінців тощо. З іншого боку, ефективність систем менеджменту характеризується показниками, які відображають результати виробничо-господарської діяльності підприємства: величину прибутку, собівартість, обсяг виготовленої продукції, рентабельність, рівень ліквідності, коефіцієнти автономії, фінансової стійкості, маневреності, обіговості тощо [3].

Ефективність, в т.ч. економічну, оцінюють за певними показниками. Виходячи з цього, Ф.І. Хміль основним показником визначає індекс віддачі (одержаного прибутку) на вкладений капітал [7]. Існує два методи його розрахунку: на базі акціонерного капіталу підприємства та на економічній основі. Отже, на думку Ф.І. Хміля, загальну ефективність менеджменту можна визначити і оцінити на підставі системи показників економічної ефективності організації загалом.

На погляд І.В. Ковальчук, визначення загальної ефективності діяльності підприємства потребує врахування багатьох чинників. Можливим варіантом є розроблення показників ефективності використання для кожного ви-

ду ресурсів або спільно для всіх ресурсів та їх порівняння з показниками за попередній період. Науковець вважає, що можливе використання двох методичних підходів до оцінювання економічної ефективності підприємства [8]:

Традиційний підхід базується на класичній моделі Дюпона "Рентабельність капіталу" та передбачає оцінювання ефективності на основі двох груп показників: узагальнювальних – показників першого рівня, які характеризують ефективність діяльності підприємства загалом, порівнюючи результативні показники з витратами усіх ресурсів, та показників другого рівня, які оцінюють ефективність використання окремих видів ресурсів підприємства.

Багаточинниковий підхід пропонується в економічній літературі, проте рідко застосовують на практиці; передбачає використання агрегованих індексів ефективності, що є складними і важкими для інтерпретації, а тому і не стали загальноновизнаними. Оцінювання ефективності діяльності за цим підходом базується на основі концепції "Performance Management" (управління результативністю) передбачає використання збалансованої системи індикаторів (Balanced Scorecard (BSC)), що охоплює різні фінансові і не фінансові показники, що дають змогу комплексно оцінити вартість підприємства й ефективність його діяльності. Показники рентабельності у цій системі використовують як другорядні, а основним є економічна додана вартість (EVA) тощо.

Оцінюючи ефективність менеджменту, необхідно використовувати показники економічної ефективності організації загалом та показники, що характеризують ефективність процесів менеджменту. Останні, своєю чергою, відображають складність внутрішніх і зовнішніх відносин/зв'язків, що існують у керуючій системі, зв'язків між нею і керованою системою та зовнішнім середовищем. Така система показників повинна давати об'єктивну оцінку ефективності процесів менеджменту загалом і ефективності функціонування її окремих складників.

Отже, ефективність як явище характеризується безпосередніми результатами діяльності, результативність натомість – наслідками діяльності, тобто явищами, спричиненими продуктами діяльності і передбачає порівняння досягнутих результатів з цілями, зіставленими з використаними для досягнення цих цілей ресурсами.

Об'єктивна оцінка ефективності процесу менеджменту відображає його результативність в досягненні цілей керованого об'єкта і забезпеченні соціально-економічного ефекту в зіставленні із затраченими ресурсами та витратами на управління. Взаємодія та вимір цілей і остаточного результату виробничо-господарського процесу підприємства свідчить про результативність менеджменту і виступає необхідною умовою ефективності.

Так чи інакше, діяльність більшості вітчизняних підприємств (суб'єктів господарювання), окрім неприбуткових та громадських організацій, доводиться оцінювати у взаємозв'язку як управління (системи менеджменту), так і виробництва (системи надання послуг), тому пов'язування та оцінювання результативності і ефективності необхідно здійснювати з урахуванням відповідного управлінського впливу.

Таким чином, з наведеного можна узагальнити таке означення: **результативність** – це складне, багатоелементне, багатокритерійне явище, яке

характеризується низкою показників міри досягнення встановлених цілей суб'єкта господарювання та є "зовнішнім проявом" (негативний, позитивний) його діяльності. Натомість, ефективність є внутрішнім проявом діяльності підприємства, що спрямована на підвищення внутрішньої економічності його роботи, досягнення встановлених результатів завдяки економії виділених на їх отримання ресурсів тощо.

Оскільки результативність характеризує дієвість, досягнення системою управління встановлених цілей, то для практичного застосування цього явища варто використовувати низку критеріїв: чи підприємство досягло бажаного результату; якою ціною було досягнуто кінцевих цілей підприємства; чи діяльність організації спрямована на виробництво необхідної кількості товарів та послуг, бажаних для споживачів; чи вироблені товари відповідають вимогам якості; чи виробництво продукції відповідає часовому діапазону і є своєчасним тощо.

Звідси можна зробити висновок, що результативність є досить складним поняттям, оскільки охоплює значну кількість критеріїв, що насамперед відображають успіх підприємства, зокрема показники економічної ефективності менеджменту тощо. Проте ці поняття є взаємозалежними, оскільки від ефективності управління підприємством певною мірою залежить рівень досягнення цілей.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Будь-яке управлінське рішення, спрямоване на підвищення економічної ефективності та результативності, потрібно оцінювати з позиції остаточного результату, що співвідноситься із затраченими ресурсами, і розглядати з позиції цілей, методів, функцій, процесів, організаційних структур, тобто всієї сукупності використовуваних способів для їх досягнення. Основна ціль менеджменту – забезпечення стійкого і довготермінового розвитку підприємства. Тому система менеджменту повинна функціонувати ефективно і бути результативною, високо якісною та сприяти реалізації цілей підприємства. Оскільки оцінювання результативності менеджменту дає змогу виявити можливості і напрямки розвитку організації, надає інформацію щодо необхідності створення нового товару, диверсифікації щодо проблем взаємодії учасників виробничого і управлінського процесу, то об'єкти майбутніх досліджень охоплюватимуть види результативності й зіставлення їх з видами ефективності менеджменту.

Література

1. Тищенко А.Н. Экономическая результативность деятельности предприятий : монография / А.Н. Тищенко, Н.А. Кизим, Л.В. Догадайло, 2005. – 168 с.
2. Кузьмін О.Є. Бюджетування в системі управління організацією: теоретичні та прикладні засади : монографія / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К. : Вид-во "Кондор", 2007. – 234 с.
3. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К. : Академвидав, 2003. – 414 с.
4. Друкер П. Эффективное управление / П. Друкер : пер. с англ. М. Котельниковой. – М. : Изд-во "Астрель", 2004. – 284 с.
5. Мескон М.Х. Основы менеджменту : пер. з англ. / М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М. : Изд-во "Дело", 1998. – 704 с.
6. Поршнев А.Г. Качество, результативность и эффективность менеджмента / А.Г. Поршнев, 2008. – 212 с.

7. Хміль Ф.І. Основи менеджменту / Ф.І. Хміль. – К. : Академвидав, 2007. – 575 с.

8. Ковальчук І.В. Економіка підприємства : навч. посібн. / І.В. Ковальчук. – К. : Вид-во "Знання", 2008. – 679 с. – (Вища освіта XXI ст.).

Дармиц Р.З., Вацик Н.О. Взаимосвязь результативности и экономической эффективности в системе менеджмента предприятия

Рассмотрена сущность, представлена сравнительная характеристика и показатели/критерии оценивания понятий "результативность" и "эффективность"; выявлена взаимосвязь, общие и отличительные признаки между терминами, предложена формализованная и графическая интерпретация исследуемых понятий, в частности, уточнено определение результативности; а также представлены особенности взаимосвязи результативности и экономической эффективности в системе менеджмента предприятий.

Ключевые слова: результативность, эффективность (экономическая эффективность), система менеджмента предприятия, цели предприятия, результат деятельности.

Darmic R.Z., Vatsyk N.O. Intercoupling impact and cost-performance in system of management of the enterprise

The essence, is presented comparative feature and factors of the estimation notion "impact" ("result") and "efficiency"; revealed intercoupling, the general and excellent between term, is offered formalized and graphic interpretation under investigation notion, in particular, is elaborated determination "impact" ("result"); as well as particularities intercoupling "impact" ("result") and cost-performance is presented in system of management enterprise.

Keywords: "impact" ("result"); efficiency (economy efficiency); enterprise management system; enterprise purposes; result of activity.

УДК 630.181

Аспір. С.Я. Дацько¹ – НЛТУ України, м. Львів

**АНАЛІЗ КОНКУРСНОГО ПРОДАЖУ НЕОБРОБЛЕНОЇ
ДЕРЕВИНИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЛЬВІВСЬКОГО
ТА РІВНЕНСЬКОГО ОУЛМГ**

Розглянуто конкурсний продаж лісоматеріалів підприємствами України. Зроблено порівняльний аналіз продажу необробленої деревини на конкурсних засадах підприємствами Львівського та Рівненського обласних управлінь лісового і мисливського господарства.

Ключові слова: необроблена деревина, круглі лісоматеріали, аукціонні торги, спеціалізовані торги, продаж деревини на експорт.

Постановка досліджуваної проблеми. У світі загалом і в Україні зокрема приділяють значну увагу питанням раціонального використання природних ресурсів, зокрема й лісових. В умовах зростання попиту на продукцію лісового господарства особливого значення набуває аналіз і вдосконалення механізмів реалізації продукції лісозаготівель, вивчення ринку необробленої деревини. З цією метою необхідний ґрунтовний аналіз процесів реалізації продукції лісозаготівель, зокрема необробленої деревини, і встановлення оптимальної ринкової ціни на неї.

Об'єкт дослідження: взаємини між суб'єктами підприємницької діяльності в сфері купівлі-продажу необробленої деревини.

¹ Наук. керівник: доц. В.З. Холявка, канд. екон. наук – НЛТУ України, м. Львів